

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): 2. polrok 2024

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/24084/1>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: [LP/2019/416](#)
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: [1605](#) (7. volebné obdobie)

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií³

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
10	d)	Aj keď likvidátor vykonáva svoju funkciu bezodplatne, legislatívny postup na druhej strane oberá spoločnosť o 1 500 eur	Zákon č. 513/1991 Zb., § 75 ods. 1 a 4	18 080	-	-

³ Na systematické ex post hodnotenie sú podľa bodu 10.3 jednotnej metodiky zaradené regulácie, pri ktorých:

- a) negatívne vplyvy regulácie na podnikateľské prostredie boli v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, vypracovanej po 1.6.2021, podhodnotenú, resp. neboli zhodnotenú vôbec, alebo pozitívne vplyvy regulácie boli nadhodnotenú,
- b) ide o poslanecký návrh zákona, ktorý zvyšuje náklady podnikateľského prostredia, alebo znižuje jeho konkurencieschopnosť,
- c) ide o neodstránený rozpor so zástupcami zamestnávateľov v medzirezortnom pripomienkovom konaní,
- d) ide podnet z podnikateľského prostredia, vyplývajúci z aplikačnej praxe.

Plné znenie kritérií zaradovania je uvedené v bode 10.3 jednotnej metodiky.

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ⁴	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
10	d)	Aj keď likvidátor vykonáva svoju funkciu bezodplatne, legislatívny postup na druhej strane oberá spoločnosť o 1 500 eur	Zákon č. 513/1991 Zb., § 75 ods. 1 a 4	1.10.2020	Všetky spoločnosti, ktoré vstupujú do likvidácie	1002	1000	18	18 080	-	-

⁴ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP
Regulácia č. 10 (2. polrok 2024) Aj keď likvidátor vykonáva svoju funkciu bezodplatne, legislatívny postup na druhej strane oberá spoločnosť o 1 500 eur.
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante fáza: V ex ante fáze boli vyčíslené priame a administratívne náklady predloženého návrhu ako celku, bez vyčíslenia nákladov konkrétnych regulácií. Kalkulačka ex ante nákladov podnikateľského prostredia nie je prílohou materiálov predložených do legislatívneho procesu. Z uvedených dôvodov ex ante náklady hodnotenej regulácie nie je možné samostatne špecifikovať. Ex post fáza: V ex post fáze gestor identifikoval priame finančné náklady a administratívne náklady regulácie, ktoré kvantifikoval pomocou aktuálnej verzie kalkulačky nákladov pre ex post hodnotenie. Hodnotená regulácia zvyšuje náklady (IN), pričom kategóriou dotknutých subjektov sú všetky obchodné spoločnosti, ktoré vstupujú do likvidácie. Početnosť bola určená odhadom podľa počtu spoločností, ktoré vstúpili do likvidácie v roku 2023 – t.j. <u>počet dotknutých subjektov: 1002</u>. Nakoľko počet spoločností môže v rôznych rokoch kolísať, gestor toto číslo považuje za expertný odhad. Rovnako ide o odhad z toho pohľadu, že gestor na základe dostupných dát nevie určiť, v akom rozsahu prípadov ide o likvidáciu takú, ktorú likvidátor vykonáva v zmysle podnetu na základe dohody so spoločnosťou bezodplatne. Gestor ako <u>priamy finančný náklad</u> určil poplatok vo výške 60 eur, ktorý sa uhrádza notárovi ako odmena za úschovu preddavku. Táto suma pozostáva z odmeny vo výške 50 eur (vypočítanej podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 31/1993 Z. z. o odmenách a náhradách notárov) s DPH (nakoľko každý notár je platcom DPH). <u>Frekvencia povinnosti</u> bola určená jednorazovo, nakoľko vstup do likvidácie je ojedinelá a jednorazová situácia. Gestor do nákladov nezahrnul sumu 1500 eur, ktorá predstavuje preddavok na likvidáciu. Táto suma je majetkom spoločnosti až do skončenia likvidácie a podľa výsledku likvidácie sa v záverečnej účtovnej závierke a správe o likvidácii rozpočíta tak, aby pokryla náklady likvidácie, a v prípade jej prebytku aj pohľadávky veriteľov, vrátane odmeny likvidátora alebo bola rozdelená v rámci podielu na likvidačnom zostatku. Do ex post nákladov boli zahrnuté <u>administratívne náklady</u> súvisiace s uložením prostriedkov do notárskej úschovy. Účastníci ex post hodnotenia neuviedli, aké náklady im danou reguláciou/praxou vznikajú, preto administratívna (časová) náročnosť bola expertne odhadnutá na 60 minút s <u>jednorazovou frekvenciou</u>. Celkové ex post náklady sú podľa kalkulačky nákladov vypočítané vo výške 18 080 eur, čo predstavuje na jeden podnikateľský subjekt 18 eur.
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Informačný systém obchodného registra (corwin) Monitoring malých a stredných podnikov, SBA, 2023 Priemerný Euribor 12 M za rok 2023:

Link https://www.global-rates.com/en/interest-rates/euribor/historical/2023/#google_vignette
Uved'te dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post):
Rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi nevznikol, nakoľko v ex ante fáze náklady neboli kvantifikované špecificky pre hodnotenú reguláciu.
Uved'te vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch:
Rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch nie je možné uviesť, keďže v ex ante fáze počet dotknutých subjektov nebol pre hodnotenú reguláciu identifikovaný.
Uved'te dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Kvantifikované náklady boli zrejmé už v ex ante fáze, avšak neboli kvantifikované špecificky pre hodnotenú reguláciu. Na rozdiel od ex ante fázy boli v ex post fáze identifikované aj priame a nepriame finančné náklady a administratívne náklady.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Záväzný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
Ex post konzultácie boli vykonané vo forme verejných ex post konzultácií a cielených ex post konzultácií . <u>Verejné ex post konzultácie:</u> Dňa 7. októbra 2024 bolo na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (https://www.justice.gov.sk/pravne-predpisy/ex-post-konzultacie/), rovnako aj na stránke Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (verejné ex post konzultácie) zverejnené oznámenie o začatí verejných ex post konzultácií. Verejné ex post konzultácie trvali do 7. novembra 2024. Do verejných ex post konzultácií sa zapojilo 0 subjektov . <u>Cielené ex post konzultácie:</u> Prostredníctvom e-mailovej komunikácie boli cielené dňa 24. októbra oslovené nasledovné subjekty : - Združenie podnikateľov Slovenska, Cukrová 2272/14, Bratislava, IČO: 00586528; - Klub 500, Obchodná 6, 811 06 Bratislava, IČO: 31816045; - Slovenská obchodná a priemyselná komora, Grösslingová 2478/4, Bratislava, IČO: 30842654; - Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov, Drieňová 37, Bratislava, IČO: 3606516; - Slovak business agency, Karadžičova 7773/2, Bratislava, IČO: 30845301; - Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava, IČO: 17316561; - Zväz obchodu, Bajkalská 1496/25, Bratislava, IČO: 30808839; - Asociácia podnikateľov poskytujúcich remeslá a služby, Budyšínska 3062/2, Bratislava, IČO: 50404733;

- Asociácia finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov, Pribinova 4, Bratislava, IČO: 37926152;
- Zväz poľnohospodárskych družstiev a obchodných spoločností SR, Mierové nám. 1, Galanta, IČO: 00416789;
- Asociácia priemyselných zväzov a dopravy, Lamačská cesta 6353/3C, 841 04 Bratislava, IČO: 50027514;
- Slovenská banková asociácia, Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 30 813 18.

Cielené konzultácie trvali do 15. novembra 2024 a prebehli písomnou formou.

Do cielených ex post konzultácií **sa zapojili 3 subjekty**, ktoré zaslali vyplnené dotazníky a jeden subjekt vyjadril svoj nezáujem konzultovať predmetné regulácie.

Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:

Znenie podnetu z podnikateľského prostredia:

Obchodný zákonník stanovuje, že pri zrušení spoločnosti musí byť na účte notára uschovaná suma 1500 eur ako preddavok na odmenu likvidátora. Notár túto sumu môže vrátiť len likvidátorovi, a to len po výmaze spoločnosti z ORSR.

V prípade, že likvidátor vykonáva svoju funkciu bezodplatne, takýto legislatívny postup na jednej strane oberá spoločnosť o 1500 eur a na druhej strane likvidátorovi, ktorému bude táto suma pripísaná na účet, umelo zakladá daňovú a odvodovú povinnosť, napriek tomu, že svoju činnosť vykonáva zadarmo.

Vzhľadom k na to, že často býva likvidátorom spoločnosti člen štatutárneho orgánu (v prípade s.r.o. jeden z konateľov) prípadne spoločník, môže nastať situácia, kedy likvidátor nemá záujem o odmenu za výkon svojej funkcie. Súčasná právna úprava ale ustanovuje obligatórnu povinnosť pri ustanovení každého likvidátora zložiť preddavok na likvidáciu u notára do notárskej úschovy. Takýto legislatívny postup neumožňuje upustiť od povinnosti zloženia preddavku na likvidáciu v prípade, ak likvidátor nemá záujem o odmenu za výkon funkcie likvidátora.

Z uvedeného dôvodu sa domnievame, že by bolo vhodné legislatívne upraviť aj určitú výnimku z povinnosti zložiť preddavok na likvidáciu u notára. V prípade, ak by likvidátor písomne vyhlásil, že si neuplatňuje právo na preddavok z likvidácie, by bolo možné upustiť od povinnosti zložiť preddavok na likvidáciu.

Účastníci ex post konzultácií ako pripomienky uviedli:

- pri bezodplatnom výkone likvidácie likvidátorom nie je legitímne ukládanie povinnosti skladať preddavok do notárskej úschovy,
- regulácia motivuje spoločnosti odkladať likvidáciu,
- problematický je aj náklad spojený s uložením preddavku do notárskej úschovy.

Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:

Pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu regulácií v praxi v zásade kopírovali pripomienky k hodnotenej regulácii ako takej.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Účastníci navrhovali reguláciu zrušiť, alternatívne zaviesť výnimku smerujúcu k neuplatňovaniu preddavku na odmenu likvidátora v prípade, ak je ním konateľ alebo spoločník spoločnosti.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Účastníci konzultácií nemali návrhy na zmeny aplikačnej praxe.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:

Postoj gestora k zneniu podnetu z podnikateľského prostredia:

Povinnosť skladania preddavku na likvidáciu bola zavedená zákonom č. 390/2019 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, pričom účinnosť nadobudla 1. októbra 2020.

Cieľom takejto úpravy bolo zabezpečenie prostriedkov pre likvidátora, nakoľko v praxi často dochádzalo k prípadom, kedy súd musel vymenovať likvidátora ex offo z dôvodu vzdania sa funkcie likvidátora a následnej nedostatočnej aktivity spoločníkov spoločností v procese likvidácie.

S cieľom dokončiť likvidáciu spoločnosti aj v takomto prípade bolo zvolené zavedenie povinnosti zloženia preddavku na likvidáciu. Preddavok sa skladá do rúk notára a ostáva majetkom spoločnosti. Spoločnosť o tieto prostriedky neprichádza, sú účelovo viazané v úschove notára, avšak účtovne sú stále jej majetkom.

Zákon ponecháva možnosť dohody o odmene v prípade, ak likvidátora vymenúvajú spoločníci alebo príslušný orgán spoločnosti. V prípade takejto dohody o odmene a dokončenia likvidácie nemusí prísť likvidátorovi na účet práve 1500 eur, dohodnutá môže byť aj iná suma. Ak je táto suma nižšia, nespotrebovaný zostatok na preddavku sa zarátava do likvidačného zostatku.

V prípade, že musí likvidátora (aj následne) vymenovať súd, zloženie preddavku má zabezpečiť predpoklad pre zabezpečenie jeho odmeny.

Predmetnú úpravu považujeme za nevyhnutú a potrebnú s cieľom zabezpečiť reálne dokončovanie likvidácií a predchádzanie neukončených likvidácií. Máme za to, že tento cieľ odôvodňuje právnu úpravu a nevnímame potrebu jej zmeny.

Postoj gestora k pripomienkam z ex post konzultácií:

Z pohľadu gestora nie je vhodné meniť legislatívu tak, aby v prípadoch, kedy je dohodnutý bezodplatný výkon funkcie likvidátora nemusel byť zložený preddavok na likvidáciu.

Preddavok na likvidáciu má významnú funkciu počas celého priebehu likvidácie. Je možné, že prvým likvidátorom je osoba, ktorá túto funkciu chce vykonávať bezodplatne. Rovnako však je možné, že táto osoba sa výkonu funkcie likvidátora vzdá a na jej miesto nastúpi ako likvidátor niekto iný a odmena bude musieť byť dohodnutá.

Hoci hodnotená regulácia spôsobuje spoločnostiam určitý typ nákladu (spojený s vybavením úschovy preddavku na likvidáciu u notára), štát ako regulátor má záujem na tom, aby likvidácie skutočne prebiehali a boli dotiahnuté do konca, a aby likvidované spoločnosti ukončili proces likvidácie. Uvedené je aj v záujme likvidovaných spoločností a tak, ako začatie podnikania so sebou prináša isté náklady, rovnako je nevyhnutné očakávať isté náklady aj pri likvidácii podnikania. Navyše je potrebné uviesť, že aj v prípade, ak sa spoločnosť zlikviduje a likvidátor nemal nárok na odmenu, spoločnosť o preddavok na likvidáciu neprichádza, tento je následne použitý na úhradu záväzkov veriteľov, prípadne vyplatenie v rámci podielu spoločníkov na likvidačnom zostatku. Gestor však má za to, že aj v takýchto prípadoch je odôvodnené mať prostriedky vyčlenené a prichystané pre prípad, že nastane zmena v osobe likvidátora, a to s cieľom reálneho ukončenia likvidácie v každom prípade.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

V rámci ex post konzultácií neboli vznesené návrhy na úpravu aplikačnej praxe.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP
Regulácia č. 10 (2. polrok 2024) Ak keď likvidátor vykonáva svoju funkciu bezodplatne, legislatívny postup na druhej strane oberá spoločnosť o 1 500 eur.
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?
Hodnotená regulácia bola zavedená v súvislosti s realizáciou opatrení na zefektívnenie procesu likvidácie obchodných spoločností a družstiev reagujúcich najmä na dlhoročné problémy aplikačnej praxe. Významným nedostatkom právnej úpravy likvidácie bola v čase predkladania legislatívnej úpravy neadekvátne motivácia pre zúčastnené osoby proces likvidácie úspešne iniciovať, viesť a efektívne ukončiť. Zavedenie preddavku na likvidáciu bolo zhodnotené a zavedené ako efektívny nástroj na predchádzanie začatia procesov likvidácie v prípadoch, ak nie sú pokryté aspoň základné náklady šetrení majetkových pomerov spoločnosti, ktoré umožňujú „otvoriť“ skutočný proces likvidácie.
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
Regulácia z pohľadu gestora funguje vyhovujúco.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Vzhľadom na znenie materiálov v legislatívnom procese v ex ante fáze nie je možné uzavrieť, že by sa vyskytli nepredvídateľné vplyvy na podnikateľské prostredie.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Regulácia je stále opodstatnená. Gestor nevidí dôvody na jej zmenu.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora:
Gestor nezvažuje alternatívne riešenie.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
Z pohľadu gestora nie je vhodné meniť legislatívu tak, aby v prípadoch, kedy je dohodnutý bezodplatný výkon funkcie likvidátora nemusel byť zložený preddavok na likvidáciu. Preddavok na likvidáciu má významnú funkciu počas celého priebehu likvidácie. Je možné, že prvým likvidátorom je osoba, ktorá túto funkciu chce vykonávať bezodplatne. Rovnako však je možné, že táto osoba sa výkonu funkcie likvidátora vzdá a na jej miesto nastúpi ako likvidátor niekto iný a odmena bude musieť byť dohodnutá. Hoci hodnotená regulácia spôsobuje spoločnostiam určitý typ nákladu (spojený s vybavením úschovy preddavku na likvidáciu u notára), štát ako regulátor má záujem na tom, aby likvidácie skutočne prebiehali a boli dotiahnuté do konca, a aby likvidované spoločnosti ukončili proces likvidácie. Uvedené je aj v záujme likvidovaných spoločností a tak, ako začatie podnikania so sebou prináša isté náklady, rovnako je nevyhnutné očakávať isté náklady aj pri likvidácii podnikania. Navyše je potrebné uviesť, že aj v prípade, ak sa spoločnosť zlikviduje a likvidátor nemal nárok na odmenu, spoločnosť o preddavok na likvidáciu neprichádza, tento je následne použitý na úhradu záväzkov veriteľov, prípadne vyplatenie spoločníkom v rámci ich podielu na likvidačnom zostatku. Gestor však má za to, že aj v takýchto prípadoch je odôvodnené mať prostriedky vyčlenené a prichytené

pre prípad, že nastane zmena v osobe likvidátora, a to s cieľom reálneho ukončenia likvidácie v každom prípade.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v *Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií* (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady hodnotenej regulácie neboli vyčíslené z dôvodu, že v ex ante fáze boli vyčíslené náklady predloženého návrhu zákona ako celku (bez možnosti špecifikácie nákladov samostatne pre konkrétnu reguláciu). Skutočné náklady gestor vyčíslil konkrétnou sumou. *Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)* (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Časť *Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante* gestor kompletne vyplnil. Gestor uviedol zdroje početnosti vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky. Keďže v ex ante fáze neboli vyčíslené náklady podnikateľského prostredia špecificky pre hodnotenú reguláciu, nevznikol rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladoch, ani v počte dotknutých subjektov.

V ex post fáze gestor vyčíslil náklady regulácie na 18 080 eur. Ministerstvo hospodárstva identifikovalo potenciálny nepriamy finančný náklad, ktorý súvisí zložením preddavku – úrok spojený s financovaním uvedeného preddavku, ktorý bol stanovený ako priemerný Euribor za rok 2023 vo výške 3,869 % p. a. $\pm$ 4 % p. a., čo by predstavovalo 60 eur ročne zo sumy 1500 eur ($1500/100 \times 4$). V prípade zahrnutia takéhoto nákladu s jednorazovou frekvenciou by celkové ex post náklady hodnotenej regulácie boli vyčíslené vo výške 33 110 eur. Podľa gestora si však tento preddavok (ak vôbec) musí požiť len časť spoločností a nie všetky tie, ktoré do likvidácie vstupujú a zároveň, výška úroku závisí od dĺžky likvidačného konania a preto úrok nemusí byť vo výške 60 eur. Z uvedených dôvodov je zahrnutie takéhoto nepriameho nákladu do kvantifikácie celkových ex post nákladov regulácie len hypotetické.

Do kvantifikácie ex post nákladov neboli zahrnuté aj ďalšie náklady, ktoré nie sú upravené posudzovanou reguláciou, ale súvisia s likvidáciou spoločnosti. Jedná sa o zvýšenie súdneho poplatku za zápis likvidátora zo súčasných 66 eur na 99,50 eur, čo predstavuje od 1.10.2020 nárast o 33,50 eur na jeden podnikateľský subjekt.

Rovnako do kvantifikácie neboli zahrnuté navýšené odmeny likvidátorom. Ak odmenu likvidátora nedefinuje dohoda medzi spoločnosťou a likvidátorom, potom sa uplatní záväzná vyhláška č. 193/2020 Z. z. podľa ktorej, prináležia likvidátorovi zložky odmeny, na ktoré má likvidátor nárok súbežne (paušálna odmena za niektoré úkony vykonané v priebehu likvidácie, odmena za speňaženie likvidačného majetku tvoriaceho likvidačnú podstatu, odmena za uspokojenie pohľadávok veriteľov).

V praxi sa teda môže stať, že likvidátorovi, ktorého odmena nebola dohodou so spoločnosťou vylúčená, vznikne nárok na jednu, dve alebo aj všetky tri zložky odmeny podľa vyhlášky č. 193/2020 z. z. Likvidátorovi vždy prináleží konkrétne určená odmena za niektoré úkony, napríklad 250 EUR za zverejnenie výzvy na prihlasovanie pohľadávok v obchodnom vestníku, ďalších 250

EUR za vyhotovenie a uloženie základného zoznamu prihlásených pohľadávok do zbierky listín obchodného registra, 250 eur za zostavenie mimoriadnej účtovnej závierky atď. V prípade likvidátora, ktorého vymenovala spoločnosť bude patriť likvidátorovi odmena a náhrada výdavkov v zmysle individuálne dojednanej zmluvy. Pre porovnanie: v súčasnosti minimálna výška odmeny likvidátora je 33,19 EUR. V praxi, najmä v prípadoch, keď likvidátorom je konateľ spoločnosti sa likvidátorovi žiadna odmena nevypláca.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal verejné ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to nad rámec minimálnej časovej požiadavky. V rámci verejných ex post konzultácií sa nezúčastnil žiadny subjekt. Gestor vykonal tiež cielené ex post konzultácie cieleným oslovením vybraných subjektov písomnou formou. Na cielené oslovenie zareagovali 3 podnikateľské subjekty (ďalej len „účastníci“), ktoré zaslali vyplnené dotazníky. Ministerstvo hospodárstva SR má vyplnené dotazníky k dispozícii. O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. V rámci ex post konzultácií boli vznesené pripomienky účastníkmi voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. Účastníci tiež poskytli alternatívne riešenia z ich pohľadu, ktoré spočívajú v návrhoch na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor následne poskytnuté alternatívne riešenia vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Vo veci splnenia jej cieľov určených v ex ante doložke vybraných vplyvov gestor nič neuvádza. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe a existencia regulácie je stále opodstatnená. Alternatívne riešenie z pohľadu gestora, ktoré spočíva v zmene regulácie alebo v zmene aplikačnej praxe je uvedené v príslušnom textovom poli. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)
Regulácia č. 10 (2. polrok 2024) Ak keď likvidátor vykonáva svoju funkciu bezodplatne, legislatívny postup na druhej strane oberá spoločnosť o 1 500 eur.
Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:
Povinnosť zložiť preddavok na likvidáciu, predstavuje zásadnú zmenu, ktorú priniesla novelizácia účinná od 1. októbra 2020. Výšku preddavku určuje vykonávací predpis, konkrétne podľa § 3 vyhlášky č. 193/2020 Z.z. je stanovená na 1 500 eur. Povinnosť zložiť preddavok má likvidovaná spoločnosť v prípade dobrovoľnej likvidácie, teda ak o likvidácii rozhodli spoločníci alebo orgán spoločnosti. Preddavok však musí byť zložený aj v prípade, že likvidátora ustanoví súd. Zodpovednou osobou za zloženie preddavku je zvyčajne tá, ktorá má záujem o likvidáciu spoločnosti. Ak preddavok nie je zložený po zrušení spoločnosti súdom, spoločnosť bude zrušená bez likvidácie alebo sa bude považovať za spoločnosť v úpadku.

Všeobecne, cieľom tejto povinnosti je zabezpečiť rýchlejší priebeh likvidácie a aspoň čiastočne pokryť náklady a odmenu likvidátora. Preddavok sa skladá do notárskej úschovy. Preddavok zostáva účelovo viazaný počas celej likvidácie a po jej ukončení, vrátane výmazu spoločnosti, sa vyplatí likvidátorovi.

Účastníci ex post konzultácií uviedli, že aktuálne nastavenie regulácie nie je vyhovujúce. Uviedli niekoľko pripomienok, z ktorých vyplýva, že pri bezodplatnom výkone likvidácie likvidátorom nie je legitímne ukladať povinnosť skladať preddavok do notárskej úschovy. Tento spôsob regulácie podľa nich motivuje spoločnosti k odkladaniu likvidácie. Ďalej poukazovali na problematiku nákladov spojených s uložením preddavku do notárskej úschovy.

Účastníci navrhli zrušiť túto reguláciu, alebo alternatívne zaviesť výnimku, ktorá by umožnila neuplatňovanie preddavku na odmenu likvidátora v prípade, ak je likvidátorom konateľ alebo spoločník spoločnosti.

Z pohľadu **gestora** je predmetná regulácia aj naďalej opodstatnená. Uvádza, že povinnosť skladania preddavku na likvidáciu bola zavedená zákonom č. 390/2019 Z. z., ktorý novelizoval Obchodný zákonník a nadobudol účinnosť 1. októbra 2020. Cieľom tejto úpravy bolo zabezpečiť prostriedky pre likvidátora, najmä v prípadoch, keď súd musel ex offa vymenovať likvidátora kvôli pasivite spoločníkov počas likvidácie. Preddavok sa skladá do rúk notára a ostáva majetkom spoločnosti, pričom účtovne je stále evidovaný ako jej majetok. V prípade dohody o odmene medzi likvidátorom a spoločníkmi môže byť suma preddavku upravená, pričom nespotrebovaný zostatok sa započítava do likvidačného zostatku.

Na margo výstupov účastníkov konzultácií gestor uvádza, že nie je vhodné meniť legislatívu tak, aby v prípadoch, keď je dohodnutý bezodplatný výkon funkcie likvidátora, nebolo potrebné zložiť preddavok na likvidáciu. Preddavok podľa gestora zohráva dôležitú úlohu počas celého priebehu likvidácie, najmä v prípade, že dôjde k zmene likvidátora, pričom odmena môže byť dohodnutá neskôr. Hoci regulácia prináša určitý náklad pre spoločnosti, štát má záujem na zabezpečení riadneho ukončenia likvidácií. Aj v prípade, že likvidátor nemá nárok na odmenu, spoločnosť o preddavok neprichádza, a ten môže byť použitý na úhradu záväzkov alebo vyplatenie podielov spoločníkov.

Ministerstvo hospodárstva na základe poskytnutej argumentácie gestora k výhradám účastníka navrhuje reguláciu ponechať. Zabezpečenie prostriedkov na odmenu likvidátora je veľmi dôležité, a to najmä v prípadoch, kedy dôjde k zmene osoby likvidátora. Tento mechanizmus môže zabrániť neúplným alebo zbytočne predĺženým procesom likvidácie.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenia boli uvedené a predstavujú návrh na zmenu v právnych predpisoch. Tá spočíva v zavedení výnimky smerujúcej k neuplatňovaniu preddavku na odmenu likvidátora v prípade, ak je ním konateľ alebo spoločník spoločnosti.

Gestor sa s alternatívnym týmto riešením vysporiadal v rámci formulára, pričom sa nestotožnil s takouto potenciálnou zmenou a náležite svoje stanovisko odôvodnil.

Ministerstvo hospodárstva sa stotožňuje s postojom gestora.

Odporúčenie:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu ponechať.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Z dôvodu absencie kvantifikácie ex ante nákladov hodnotenej regulácie nevznikol rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.
